

Efter en stund rycker denna underliga jardangskulptur tillbaka. Sovande jättar och drömmande väktare synas icke mer. Stränderna bli höga, flacka och enformiga. Floden är 80 m. bred och verkar ännu imponant. Vassen och tamariskerna glesna. De senare bli så sällsynta att varje buske vi passera kan läggas in på min karta.

En deltaarm tar av åt höger och går in i en sjö av klart, stillastående vatten, men armen återvänder längre ned. I söder glittrar solskenet över rätt stora vattenytor. De flesta strandsjöarna ligga vid flodens södra sida. Under sommaren kartlades de alla av Chen, som därvid utvecklade en fenomenal energi och på ett beundransvärt sätt kompletterade min flodkarta. Landet vid Kum-darias norra eller vänstra sida hade, såsom förut är sagt, kartlagts av Norin och Ambolt.

”Sar” är det kejserligt klingande turkiska namnet på en glada, som i ensamt majestät tronar på en strandkulle. Hon följde oss med stränga och undrande blickar då vi gledo förbi. Vid en fridfull strand hade ett par svanar slagit sig ned — sannolikt hade de sitt rede i närheten. Nykläckta, halmgula ungar simmade kring modern. Roddarna i en av våra båtar fångade ett par av dessa förtjusande varelser, som jag genast lät släppa i frihet på den plats där de blivit tagna. Längre fram överraskades åter en flock snövita svanar, som med kungligt förnäma vingslag försvann i söder.

Väster om denna punkt hade vi icke sett några svanar och under hela sin färd på Kontje-daria och ända fram till ståndlägret n:r 70 iakttog Hummel icke en